

ОКРЕМА ДУМКА

судді Конституційного Суду України Колісника В.П. стосовно Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 47 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень Закону України „Про запобігання корупції“, Кримінального кодексу України від 27 жовтня 2020 року № 13-р/2020

На підставі статті 93 Закону України „Про Конституційний Суд України“ (далі – Закон) та § 74 Регламенту Конституційного Суду України вважаю за доцільне викласти окремі застереження щодо ухваленого Судом Рішення у справі за конституційним поданням 47 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень Закону України „Про запобігання корупції“, Кримінального кодексу України від 27 жовтня 2020 року № 13-р/2020 (далі – Рішення).

По-перше, ухвалюючи Рішення, Суд не дотримався таких основоположних засад своєї діяльності, як повний і всебічний розгляд справи та обґрунтованість свого рішення (частина друга статті 147 Конституції України, стаття 2 Закону).

Мотивувальна частина Рішення (пункти 2–14) містить однобічне обґрунтування неконституційності лише окремих положень Закону України „Про запобігання корупції“ від 14 жовтня 2014 року № 1700–VII (далі – Закон № 1700), зокрема щодо контрольних повноважень Національного агентства з питань запобігання корупції як центрального органу виконавчої влади із спеціальним статусом, його уповноважених осіб та уповноважених підрозділів з питань запобігання та виявлення корупції.

До того ж таке обґрунтування здійснене тільки з огляду на порушення запровадженим нормативним регулюванням конституційних приписів щодо самостійності судової влади, незалежності та недоторканості суддів. Так, в абзацах третьому та четвертому пункту 12 мотивувальної частини Рішення Суд вказав: „Системно-функціональний аналіз повноважень та прав Національного агентства з питань запобігання корупції дає підстави стверджувати про

наділення його контрольними функціями, які мають прямий і безпосередній вплив на судову гілку, зокрема на суддів із системи судоустрою та суддів Конституційного Суду України при виконанні (здійсненні) функції правосуддя або конституційного контролю. Конституційний Суд України наголошує на тому, що за стандартами конституціоналізму та цінностями Конституції України виключається контроль виконавчої влади над судовою владою“.

Водночас, дійшовши висновку про неконституційність положень Закону № 1700 щодо контрольних повноважень Національного агентства з питань запобігання корупції як органу виконавчої влади стосовно судової гілки влади (пункт 13 мотивувальної частині Рішення), у резолютивній частині Рішення Суд без належного обґрунтування визнав неконституційними положення пунктів 6 і 8 частини першої статті 11, пунктів 1, 2, 6–10¹, 12, 12¹ частини першої, частин другої – п'ятої статті 12, частин другої статті 13, частини другої статті 13¹, статті 35, абзаців другого, третього частини першої статті 47, статей 48, 49, 50, 51, частин другої, третьої статті 52, статті 65 Закону № 1700 як в частині їх поширення на суддів, так і щодо посадовців органів законодавчої і виконавчої гілок влади, а також органів місцевого самоврядування, тобто практично й усіх інших категорій осіб, які виконують функції держави та місцевого самоврядування.

У цій частині Рішення сприймається як однобічне, неналежно обґрунтоване, ухвалене без здійснення повного і всебічного розгляду справи.

По-друге, Суд без будь-якого додаткового обґрунтування визнав такими, що не відповідають Конституції України, цілу низку тих приписів Закону № 1700, щодо яких суб'єкт права на конституційне подання не порушив питання про визнання їх неконституційними. Зокрема, йдеться про такі, визнані неконституційними, положення Закону № 1700: пункту 6 частини першої статті 11, пунктів 1, 6–10¹, 12, 12¹ частини першої, частин другої – п'ятої статті 12, частин другої статті 13, частини другої статті 13¹, статей 35, 48, 49, 50 (крім частини першої), частини третьої статті 52, статті 65, які передбачали повноваження та права відповідно Національного агентства з питань

запобігання корупції, його уповноважених осіб та уповноважених підрозділів з питань запобігання та виявлення корупції, особливості врегулювання конфлікту інтересів, що виник у діяльності окремих категорій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, порядок обліку та оприлюднення декларацій, контролю та перевірки декларацій, вимоги щодо своєчасності подання декларацій, повної перевірки декларацій, моніторингу способу життя суб'єктів декларування, додаткових заходів здійснення фінансового контролю, відповідальності за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення.

По-третє, приймаючи Рішення щодо визнання статті 366¹ Кримінального кодексу України (далі – КК України) такою, що не відповідає частині першій статті 8 Конституції України, Суд висловив власне суб'єктивне бачення, яке базується на припущенні, що „за своєю правовою природою подання суб'єктом декларування завідомо недостовірних відомостей у декларації, а також умисне неподання декларації хоч і свідчать про порушення вимог антикорупційного законодавства, однак такі діяння не здатні заподіяти істотної шкоди фізичній чи юридичній особі, суспільству або державі в обсягах, необхідних для визнання їх суспільно небезпечними відповідно до вимог статті 11 КК України“.

По-четверте, визнаючи неконституційними вказані вище положення Закону № 1700 та статті 366¹ КК України, Суд мав би відтермінувати дату втрати чинності приписами, визнаними неконституційними (наприклад, на три – п'ять місяців). Крім того, варто було б у резолютивній частині Рішення рекомендувати Верховній Раді України протягом зазначеного періоду уточнити відповідне законодавче регулювання у сфері запобігання корупції з урахуванням юридичних позицій, викладених у Рішенні. Такий підхід дав би змогу не заблокувати механізм здійснення державою, зокрема Національним агентством з питань запобігання корупції, його уповноваженими особами та уповноваженими підрозділами з питань запобігання та виявлення корупції, контролю за дотриманням особами, які виконують функції держави і місцевого самоврядування, їх обов'язку щодо декларування майна та доходів, перевірки

поданих ними декларацій, а також врегулювання конфлікту інтересів у діяльності зазначених осіб.

З огляду, насамперед, на зазначені застереження Рішення і у першій редакції, і у остаточному варіанті на момент голосування мало вигляд очевидно необґрунтованого, неприйняттого й саме тому не могло бути підтриманим.

Суддя
Конституційного Суду України

В. П. КОЛІСНИК